

Handläggare

Jesper Blomberg
046-311789

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av promemorian Höjd energiskatt och koldioxidskatt på bränslen vid viss användning samt höjd skatt på kemikalier i viss elektronik

Bakgrund

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 14 februari 2019 tagit emot ovanstående remiss för yttrande över promemorians avsnitt 3 (*Slopad skattenedsättning för diesel i gruvindustriell verksamhet*). Med anledning av detta vill SGU framföra följande.

SGUs synpunkter

SGU är positiv till insatser som kan bidra till att koldioxidutsläppen (liksom utsläpp av t.ex. partiklar och kväveoxider) begränsas och som kan bidra till omställningen till alternativa, fossilfria energikällor. Detta gäller även för den gruvindustriella verksamheten, där slopad skattenedsättning för s.k. gruvdiesel i viss utsträckning torde kunna påskynda övergången till eldrivna arbetsmaskiner.

SGU ska även verka för att skapa goda förutsättningar för ett hållbart nyttjande av landets mineralresurser och för att främja hållbar tillväxt och företagande inom sektorn. I uppgiften ingår bl.a. att marknadsföra Sverige som prospekteringsland och tillhandahålla vägledning och prospekteringsinformation till företag som planerar att prospektera i Sverige (jfr 3 § förordningen [2008:1233] med instruktion för Sveriges geologiska undersökning). Det bör också betonas att för den nödvändiga klimatomställningen behövs innovationer och tekniker som ofta kräver gruvbrytning, eftersom efterfrågade mineral och metaller sällan finns att tillgå i tillräcklig mängd genom återvinning.

I promemorian (s. 22 f.) anges att vad gäller effekter för företagen, kommer kostnaden för gruvdiesel öka med 30-40 %. Cirka 280 företag inom gruv- och stenbrottsnäringen anges vara berörda. Skattehöjningens andel relaterad till omsättningen beräknas för större företag bli 0,2 % och för mindre företag 1,5 %. Mindre företag som inte är internationellt konkurrensutsatta bedöms kunna föra över kostnadsökningen på konsumentledet. Beräknad utsläppsminskning uppskattas i promemorian motsvara cirka 0,05 % (30 000 ton) av utsläppen från Sverige per år.

SGU anser att konsekvensanalysen i promemorian är bristfällig, främst vad gäller effekterna för de berörda företagen. Det framgår t.ex. inte vilka konsekvenser som en höjning av produktionskostnader med 2-4 kr/ton för företag som producerar varor med lågt förädlingsvärde inom bergmaterialbranschen får eller hur produktionskostnadsökningen påverkar företagens konkurrenskraft.

I promemorian bedöms också att mindre företag inom stenbrytning sannolikt kan föra över kostnadsökningen på konsumentledet. SGU är tveksam till om så kan ske fullt ut, bl.a. då SGU redan i dag kan konstatera att ökade kostnader kan vara en bidragande orsak till att importen av vissa varor i stället ökar, t.ex. av betongelement. Import av sådana varor medför troligtvis också längre transportsträckor, vilket i sin tur kan innebära ökade koldioxidutsläpp.

Det framgår heller inte av analysen i promemorian hur den fiktiva gruvdieselförbrukningen respektive omsättningen uppskattats och därmed inte heller hur beräkningen av skattehöjningens relativa andel av berörda företags omsättning skett.

Som ovan nämnts anges vidare i promemorian att cirka 280 företag inom gruv- och stenbrottsnäringen är berörda av den nu aktuella slopade skattenedsättningen. Enligt SGUs statistik är antalet berörda företag dock betydligt större; t.ex. framgår av SGUs publikation *Grus, sand och krossberg 2017* (2018:2) att det under 2017 fanns 507 företag inom bergmaterialindustrin, där den absoluta merparten utgörs av småföretag (låt vara att en del av dessa är dotterföretag i större koncerner).

I promemorian anges i avsnitt 3.3.1 (*Syfte och alternativa lösningar*) att syftet med förslaget är att minska utsläppen av koldioxid från gruvsektorn för att bidra till en omställning till nettoutsläpp till 2045 och att alternativet att inte slopa nedsättningarna, skulle innebära svagare incitament för gruvsektorn att minska sina utsläpp. SGU anser att genom att bara slopa nedsättningen av energiskatt och koldioxidskatt för diesel som används i mineralnäringen – utan att under en övergångsperiod kompensera de företag som satsar på klimatinvesteringar – försvåras de omställningsåtgärder som små och medelstora företag inom näringen redan har påbörjat.

Det saknas i konsekvensanalysen också utredning om de tekniska förutsättningarna (t.ex. maskintekniska eller faktisk elkapacitet) för berörda företag att på kort tid gå över till eldrivna arbetsmaskiner. Även om en sådan övergång – vilken motiveras även av arbetsmiljöskäl – redan pågår vid underjordsbrytning (på grund av förhållandena vintertid finns i dag dock inte samma alternativ vad gäller brytning i dagbrott), gäller motsvarande inte fullt ut i bergmaterialindustrin.

Enligt SGU borde ett alternativ med t.ex. en övergångsperiod (jfr övergångsbestämmelser) – med någon form av successiv nedtrappning av skattenedsättningen – belysas i konsekvensanalysen. Detta torde öka chanserna för berörda företag att anpassa sitt omställningsarbete och justera sina priser till de nya förhållandena, för att därigenom klara övergången på ett ekonomiskt mer rimligt sätt. Utan sådana övergångsbestämmelser kan nu aktuella förslag riskera att skada Sveriges anseende som gruvnation, eftersom snabba förändringar i lagstiftningen kan uppfattas som en brist på förutsebarhet av näringen.

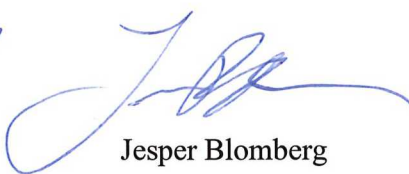
Avslutningsvis anser SGU att redogörelsen i promemorian skulle vinna på att mer tydligt ange hur gruvdieseln klimatutsläppsmässigt förhåller sig till övriga användningsområden som alltså avses vara skattesubventionerade enligt 6 a kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Göran Risberg.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningscheferna Kaj Lax och Lars-Inge Larsson, enhetschefen Mugdim Islamovic samt utredarna Lars Norlin och Peter Åkerhammar deltagit. Juristen Jesper Blomberg har varit föredragande.

Göran Risberg

Jesper Blomberg